

16.2.2015

1594/402/2014

Fingrid Oyj
palautteet@fingrid.fi

Fingrid Oyj:n 23.1.2015 vastaanotettu lausuntopyyntö

Energiaviraston lausunto Fingrid Oyj:n kantaverkon nimeämispäätösehdotuksesta

Fingrid Oyj on 23.1.2015 päivättyllä sähköpostilla pyytänyt sidosryhmiltään, mukaan lukien Energiavirastolta, lausuntoa kantaverkon nimeämisehdotuksestaan.

Kiitämme mahdollisuudesta lausua asiasta ennen lopullista nimeämispäätöstä.

1 Energiaviraston lausunto

1.1 Ehdotuksen muoto ja rakenne

Ehdotuksen yleinen muoto ja rakenne ovat riittävän selkeät kuvaamaan kantaverkon nimeämistä. Esitystapa, joka koostuu

- päätösehdotuksesta
- kantaverkkoon kuuluvista johdoista
- kantaverkkoon kuuluvista sähköasemista
- karttaesityksestä

antaa hyvän kuvan Fingrid Oyj:n käsityksestä, mitkä ovat perusteet kantaverkkoon kuulumiselle ja mitkä verkon osat näillä perusteilla katsotaan kantaverkkoon kuuluviksi. Epäselvissä tapauksissa kantaverkon asiakkaiden on kuitenkin pyydettyessä saatava Fingrid Oyj:ltä lisätietoa nimeämisen perusteista.

1.2 Päätösehdotus

1.2.1 Käyttötarkoitus

Liittymisjohto

Päätösehdotuksen käyttötarkoituksluvussa 2.2 on katsottu liittymisjohdoksi myös *"varsinaisen käyttötarkoituksensa mukaisesti myös tuotannon liittymisjohto, jos siihen liittyy vähäinen kulutus"*.

Energiaviraston toteaa, että tuotantolaitosten liittymisjohdossa ei voi olla tuotantoon liittymätöntä kulutusta, joten tämän tyyppinen johto ei voi olla liittymisjohto. Asia on yksiselitteinen hallituksen esityksen (HE 20/2013 vp) 3 § perusteluiden mukaan. *"Liittymisjohto olisi sähköjohto, jolla kiinteistöä tai sitä vastaavaa kiinteis-*

16.2.2015

töryhmää taikka yhtä tai useampaa voimalaitosta palvelevat verkot liitetään sähköverkonhaltijan sähköverkkoon. Liittymisjohdon keskeinen tunnusmerkki on, että se palvelee yhtä liittyjää tai yhtä tai useampaa voimalaitosta. Liittymisjohto yhdistäisi aina yksittäisen sähkönkäyttöpaikan taikka yksittäisen voimalaitoksen tai useita voimalaitoksia verkonhaltijan sähköverkkoon. Tässä tarkoitella yksittäisellä käyttöpaikalla voisi olla sähkönkulutuksen lisäksi myös sähköntuotantoa. Yhdessä liittymässä voisi olla myös useita sähkönkäyttäjiä. Tästä esimerkkeinä ovat kerros- tai rivitalo, jossa on useita huoneistoja taikka teollisuuskiinteistö, jossa toimii useita yrityksiä. Kahden verkonhaltijan verkot yhdistävä johto ei olisi liittymisjohto, koska johtoon sovelletaan verkonhaltijoiden yleisiä velvoitteita kuten siirto- ja liittymisvelvoitetta. Liittymisjohdon jännitetaso ei vaikuttaisi johdon luonteeseen. Lisäksi liittymisjohto voisi jatkossa myös ylittää valtakunnan rajan".

Säteittäiset 110 kV johdot

Edelleen käyttötarkoituksluvussa on mainittu: *"Myöskään säteittäiset 110 kV johdot eivät pääsääntöisesti kuulu kantaverkkoon."*

Energiavirasto toteaa, että hallituksen esityksen (HE 20/2013 vp) 31 §:n perusteissa on yksiselitteisesti todettu, että *"Kantaverkkoon eivät kuuluisi 110 kilovoltin johdot, jotka ovat säteittäisiä"*.

Kaupunkien sisäiset verkot

Käyttötarkoituksluvussa rajataan kaupunkien sisäiset sähköverkot kantaverkon ulkopuolelle: *"Lähinnä paikallista sähkönjakelua palvelevat 110 kV verkot eivät kuulu kantaverkkoon rengaskäytöstä huolimatta kuten esimerkiksi kaupunkien sisäiset verkot."*

Energiavirasto toteaa, että sähkömarkkina-alueissa tai sen esitöissä ei ole mainintaa 110 kV kaupunkiverkkojen rajaamisesta kantaverkon ulkopuolelle. Sen sijaan paikallista tai alueellista siirtoa palvelevat 110 kV verkon osat katsotaan kuuluviksi suurjännitteiseen jakeluverkkoon eikä kantaverkkoon. Esimerkiksi kaupungissa sijaitseva rengaskäyttöinen 110 kV verkon osa, joka varmentaa kantaverkon n-1 käyttövarmuutta tai liittyy kantaverkkoon valtakunnallisesti merkittävää tuotantoa tai kulutusta kuuluisi kantaverkkoon eikä suurjännitteiseen jakeluverkkoon.

1.2.2 Valtakunnallinen kattavuus

Nimeämisehdotuksen valtakunnallinen kattavuus luvussa on todettu: *"Kattavuuskriteerin perusteella kantaverkkoon on liitetty verkon osia, jotka ovat rengaskäyttöisiä ja valtakunnallisesti katsoen saavutetaan asiakkaiden näkökulmasta riittävä tasapuolisuus."*

Energiavirasto toteaa, että valtakunnallisen kattavuuden näkökulmasta on tärkeää, että kantaverkon rajausta olisi asiakkaille riittävän tasapuolinen. Tarvittaessa kantaverkonhaltijan on perusteltava rahamääräisin mittarein, miten tasapuolisuus on kantaverkon nimeämisessä todettu.

1.2.3 Käyttövarmuus

Säteittäisten yli 110 kV johtojen varmistaminen

16.2.2015

Nimeämisehdotuksen käyttövarmuusluvussa on todettu: *"Lain perusteiden mukaisesti kantaverkkoon voi kuulua myös yksittäinen, säteittäinen yli 110 kV jännitteinen yhteys. Näitä yksittäisiä, säteittäisiä johtoyhteyksiä ei varmisteta n-1 - kriteerin täyttäväksi. Esimerkiksi tämän kaltainen yhteys voi syntyä verkon kehittymisen myötä, kun rengasyhteys toteutetaan siirtotarpeen mukaisesti aikataulullisesti eri osissa. Osien toteuttamisen välillä voi olla huomattavakin aikaero."* (alleviivaus tässä)

Nykyisestä muotoilusta ei voi olla varma varmistetaanko johdot n-1 – kriteerin täyttäväksi, kun se teknistaloudellisesti ja käyttövarmuuden kannalta on perusteltua.

Energiavirasto toteaa, että kantaverkon kehittämisvelvollisuuden näkökulmasta on kantaverkon kannalta säteittäisen yli 110 kV johdon käyttövarmuus varmistettava n-1 – kriteerin täyttäväksi, kun se on teknistaloudellisesti ja verkon käyttövarmuuden kannalta järkevintä.

Käyttövarmuuskriteerin yhdenmukainen arviointi

Edelleen käyttövarmuusluvussa todetaan: *"110 kV voimajohtojen ja sähköasemien osalta käyttövarmuuskriteeri täyttyy, kun kyseinen verkon osa varmistaa 400/110 kV tai 220/110 kV muuntajien vikaantumista yhden muuntajan sähköasemilla tai kun kyseinen verkon osa varmistaa laajempaa, esimerkiksi maakunnallista kulutus- tai tuotantoaluetta tai -keskittymää. Johtoyhteys, jolla on vaikutus vain paikalliseen toimitusvarmuuteen ja joka ei ole tarpeen järjestelmän käyttövarmuuden ylläpitämiseksi, tulee täyttää muita kriteerejä tullakseen osaksi kantaverkkoa, esimerkiksi kattavuuskriteerin perusteella."*

Energiavirasto toteaa, että paikallista, alueellista ja valtakunnallista käyttövarmuutta arvioitaessa on tärkeää, että kriteeriä arvioidaan tasapuolisesti ja samoin perustein koko valtakunnan alueella.

1.2.4 Voimajohto Ulvila – Meri-Pori

Energiaviraston tietojen mukaan Pori Energia Sähköverkot Oy:n verkkoa on myös liittynyt kyseiseen johtoon. Johto on siten kahden verkonhaltijan verkot yhdistävä johto. Se ei näin ollen voi olla käyttötarkoituksosiossakin esitetyn hallituksen esityksen perusteluiden mukaisesti liittymisjohto.

Koska kyseinen johto toimii 400 kV jännitteellä, jännitetason puolesta johto kuuluu lain esitöiden mukaisesti kantaverkkoon. HE 20/2013 vp 31 §:n yksityiskohtaiset perustelut: *"Sähkömarkkinalain alkuperäisten perusteluiden (HE 138/1994 vp) mukaisesti kantaverkkoon kuuluisivat edelleen 220 ja 400 kilovoltin verkot."*

1.2.5 Voimajohdot Seinäjoki - Närpiö - Kristinestad, Närpiö - Vaskiluoto - Tuovila ja Alajärvi - Sänkiaho – Seinäjoki

Nimeämisehdotuksessa 110 kV johdot Seinäjoki - Närpiö - Kristinestad, Närpiö - Vaskiluoto - Tuovila ja Alajärvi - Sänkiaho – Seinäjoki on rajattu kantaverkon ulkopuolelle. Ehdotuksen perusteella Fingrid Oyj:llä on valmis kehittämissuunnitelma kyseiselle alueelle ja johtojen merkitys tulee viimeistään vuosien 2016 ja 2017 aikana muuttumaan kantaverkkoa tukevasta verkosta paikalliseksi suurjännitteiseksi jakeluverkoksi.

16.2.2015

Energiavirastolla ei ole kommentoitavaa kyseiseen järjestelyyn, mikäli verkkojen kuuluminen kantaverkkoon on arvioitu yhtäläisin kriteerein kuin muidenkin suurjännitteisten sähköverkkojen osalta.

1.2.6 Pääkaupunkiseudun kantaverkon laajuus

Nimeämisehdotuksen mukaan pääkaupunkiseudun kantaverkko nimetään nykyisen kantaverkon mukaisesti. Ehdotuksen mukaan pääkaupunkiseudun kantaverkon laajuutta selvitetään ja täsmennetään selvityksen valmistuttua.

Energiaviraston mielestä Fingrid Oyj:n on kiirehdittävä selvitystä ja pyrittävä tarkastelemaan kantaverkon rajausta pääkaupunkiseudulla jo nimeämispäätöksessään. Mikäli tämä ei painavista syistä ole aikataulullisesti mahdollista, on kantaverkonhaltijan esitettävä alueen kantaverkon nimeämisen muutosehdotukset vuoden 2016 muutosehdotuksessaan, jotta kantaverkon nimeäminen pääkaupunkiseudulla ei jää ratkaisematta.

1.2.7 Isokankaan sähköaseman muutokset

Ehdotuksen perusteella Fingrid Oyj:llä on valmis kehittämissuunnitelma Isokankaan sähköaseman alueen osalta, jonka johdosta Oulun seudun kantaverkko tulee muuttumaan vuosien 2015 ja 2016 aikana.

Energiavirasto pitää hyväksyttävänä, että alueen kantaverkon nimeäminen tullaan päivittämään vuoden 2016 muutosehdotuksessa, kun alueen kantaverkko on rakentunut.

Vt. ylijohtaja

Simo Nurmi

Yli-insinööri

Tarvo Siukola